

**Kunnostukset täydessä vauhdissa
Japanissa arvostetaan Hämeen luontoa
Loppuvuoden menotärpit: Järvitärskyt ja Jouluglögit**

Freshabit –kunnostukset käyntiin syyskuussa

Freshabit LIFE IP-hankkeessa aloitettiin Tyköljänjärven ruoppaukset syyskuussa. Ruoppauksella parannetaan vesilintujen olosuhteita lisäämällä avovesialueita ja luomalla pesimäsaarekkeita, joihin pienpetojen on vaikea päästä. Tyköljänjärvelle rakennetaan myös pesimäkarikoita pesimistä helpottamaan. Tyköljänjärven pato uusitaan vielä tämän vuoden puolella.

Myös Saarioisjärven ruoppaukset päästiin aloittamaan. Vesilintujen lisäksi Saarioisjärven kaivuilla pyrittiin parantamaan sahalehden ja siinä viihtyvän viherukonkorenon elinympäristöjä. Ruoppaukset jatkuvat ensi vuoden syyskuussa, jolloin keskitytään järven eteläosan lintualueiden kunnostamiseen.

Kukkian ja Ahtialanjärven niitot jatkuivat loppukesällä. Ormajärvelle valmistui 13 vesien-suojelurakennetta (laskeutusaltaita ja kosteikkoja).

Hämeen vesistöt Japanissa

Tavastia Blueways –vesistömatkailuhankkeen tavoitteena on lisätä kansainvälisten matkailijoiden määrää Hämeessä ja siihen avautui oiva tilaisuus syyskuun puolessa välissä, kun pääsimme mukaan Matkalla kasvuun –hankkeen markkinointimatkalle Tokioon. Täällä tutustuimme Aasian suurimmille matkamessuille ja järjestimme yksityisen myyntitilaisuuden 35 japanilaiselle matkanjärjestäjälle. Japanilaiset ihastuivat ”onnellisten ihmisten Hämeeseen” ja sen luontoon.

Lastuja laineilla –ympäristökasvatushanke käynnistyi

Vuoden kestävässä ympäristöministeriön rahoittamassa hankkeessa yhdistetään ympäristö-, kulttuuri- ja seikkailukasvatus. Yläkoululaiset pääsevät testaamaan Tavastia Blueways –hankkeessa kehitettyjä vesiluontopolkuja meloen ja tutustuvat samalla paikalliseen järviluontoon ja kulttuuriin. Lisäksi 5-6 –luokkalaisten tarjotaan elämyksellisiä ja toiminnallisia retkipäiviä Aulangon upeassa kansallismaisemassa. Ensimmäiset Aulangon aarteet –retkipäivät järjestettiin ennen syyslomaa Aulangon ulkoilumajalla.

PAKKA –hankkeiden kuulumisia

Kohdevesistöistä on tehty vesistönäytteenottoja sekä järvilta että niihin laskevista puroista. Viime aikoina on valmistunut selvitykset Hauhonselän ja Ilmoilanselän vesilinnustosta. Tekeillä ovat raportit Pannujärven ja Hauhonselän kalastosta sekä Suojjärven ja Hauhonselän sedimenteistä. Valuma-aluekunnostusten suunnittelua tehdään alkavan talven aikana.

Kankaistenjärven ja Katumajärven välisellä Myllyojalla tehdyt kunnostustoimet vaikuttavat joen kalojen elinoloihin positiivisesti. Katumajärvellä jatkettiin vesikasvien niittoja.

Levä kasvaa jätevedessä

Leväsieppari-hankkeen levänkasvatuskokeet Tampereella, Lammilla, Hämeenlinnassa ja Helsingissä osoittivat, että levä kasvaa erilaisissa jätevesissä. Eri levälajeilla on kuitenkin erilaiset mieltymykset eikä kaikkien kasvatus onnistu kaikissa oloissa. Tarkemmat tulokset valmistuvat talven aikana, kun kesän tulokset saadaan analysoitua. Kokeet jatkuvat ensi kesänä.

JÄRVITÄRSKYT Hotelli Vaakunassa la 10.11.2018 klo 13-17

Lämpimästi tervetuloa Vanajavesikeskuksen alueen vesiensuojeluyhdistysten ja osakaskuntien Järvitärskylle! Tapahtuman tarkempi ohjelma löytyy osoitteesta www.vanajavesi.fi.

JOULUGLÖGIT Perttulan ke 19.12.2018 klo 14-17

Tervetuloa virittäytymään joulun tunnelmaan glögin ja riisiherkun merkeissä Vanajavesikeskuksen toimistolle Perttulanmäelle joulunalusviikon keskiviikkona. Loppuillapäivästä on tarjolla myös juurevaa bluesia. Musikantteina vieraita viihdyttävät Pertti Puusaari ja Mika Soramäki.

Lisätietoja: www.vanajavesi.fi

Pääsihteeri **Sanni Manninen Johansen**, sanni.manninen.johansen@vanajavesi.fi

Vesistöasiantuntija **Suvi Mäkelä**, suvi.makela@vanajavesi.fi

Projektipäällikkö Tavastia Blueways -hanke **Mika Soramäki**, mika.soramaki@vanajavesi.fi

Ympäristökoordinaattori Tavastia Blueways -hanke **Heidi Kontio**, heidi.kontio@vanajavesi.fi

FRESHABIT-hankekoordinaattori **Eeva Einola**, eeva.einola@vanajavesi.fi

Toimistonhoitaja **Päivi Lautala**, paivi.lautala@vanajavesi.fi

Melontareittien digitointi ei suinkaan ole jäissä talven tullessakaan, vaikka ne välillä vähän melontaa hidastavatkin.

Aulangon aarteet -retkipäivissä 5-6 –luokkalaiset pääsevät tutki- maan vesi- ja metsäluontoa.

Lammin biologisen aseman kasvatuskokeessa havaittiin, että jätevesien puhdistusta voidaan tehostaa levien avulla.

